

Hilissügisese ja talvised tööd mesilas, kaitse loomade eest, kärjemajandus

Kokkuvõtte loengust Elva Mesinike Seltsi mesindusõppusel 24.10.2009.a.

Lektor Tõnu Hiiemäe, lektorileping PR-6-1.5-25

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Loeng-õppuse teemad: 1) Hilissügisese ja talvised tööd mesilas.

2) Mesilasperede kaitsmine ärritajate eest.

3) Kärjemajandus ja vahasulatus.

Et ilmastikuolud lubasid, alustasime loeng-õppusega otse mesilast, tarude juurest. Näitasin, kuidas mina kaitsen lendlat traadist linnuvõrgu ja tuulekaitsega.

Sai näidatud, kuidas katta talvepesa taruliistude või laudadega. Sai vaagitud, mis on ühe või teise mooduse eelis või puudus. Pesad katta esialgu üsne kergelt, et ema ikka kindlasti lõpetaks munemise ja et tekiks pesakobar. Alles suurte külmade tulekuga katta pesa soojemalt. Lennuavad jätta avatuks 8 - 10 cm ulatuses kuni kevadeni. Vahepealne ava muutus sunnib ka mesilasi vastavalt sellele oma elurežiimi muutma, mis mõjub nende talvitumisele negatiivselt.

.....Põgusalt sai peatatud ka kuidas hiirte ründe vastu võidelda. Normaalne on see, kui lennuava vahe kõrgus ei oleks suurem kui 12 mm. Suuremast võib väiksem hiir, kui ise ka juurde aitab, tarru sisse pugeda. Vanematel lamavtarudel, kus avavus laiem, on lihtsam ette panna plekist taruava siiber. Neid on mesinduspoodides müügil. Kes vähegi puutöömees on, teeb lennuava parajaks sobiva liistu liimimisega. Teine levinum hiirte tarrupääsemise koht on kui taru ja taru katuse vahel on liiga suur vahe. Sealtkaudu pääsevad tarru ka väga tihti kutsumatult võõra taru mesilased vargile ja herilased suve lõpul. Siin tuleb taru tihendada vastavalt liistude abil.

Kui aga siiski juhtub, et hiir on juba tarus, siis mõistlikumaks tõrjevahendiks on hiirelõks. Mürki ei soovitaks, kuna korjus võib jääda mesinikule nähtamatuks, ja laiba lõhn ärritab mesilasi kindlasti.

Nüüd algab see aeg, kus saab juba analüüsida, äsjamöödunud mesindusaastal jäi tegematta või sai suisa valesti tehtud ning mida võiks järgmisel mesindusaastal paremini teha.

On aeg hakata korrastama vana inventari, osta või ise teha uut. Täiendada teadmisi. Korrastada kärjeraame ja sulatada vaha.

Et osavõtjate seas oli paar sellist inimest, kes alles tahtsid hakata rajama oma mesilat, sai üsna põhjalikult analüüsitud korpustaru ja lamavtaru olemust, nende erinevust ning nende plusse ja miinuseid.

.....Korrastada kärjeraame ja sulatada vaha. Ümbertöötlemise minevatel kärjeraamidest lõikan pahtellabidaga vana kärje raamist välja, tõmban terava konkspeitli konksuga raamid puhtaks, silun liivapaberiga üle ning ladustan nad talvekorterisse. Kevadel, enne kärjepõhja panekut, käin raamid kuumapuhuriga (ca 600 C) üle ja pingutan traadid.

Protsess võib tunduda küllaltki töömahukas, aga sellega ma saavutan selle, et ka mitu aastat vanad raamid paistavad kevadel nagu uued. Ja 8 - 10 taru raamide hooldus ei ole muutunud mulle koormavaks.

Vaha sulatamiseks kasutan juba aastaid roostevabast terasest poestsaadavat mahlaaurutit. Võtab vähe ruumi ja saab operatiivselt kohe kärjed ära sulatada.

Lugupidamisega Tõnu Hiiemäe Elvast.